

Ekološko kmetijstvo

8000 litrov po kravi iz doma pridelane krme

Klara Nahtigal
po *Farmers Weekly* (fotografije: fwj)

Zdravstven vztrajnost, inovativnosti in dela z naravo je pomagala ekološkemu kmetu, ki priraja mleko, doseči povprečno mlečnost 8000 litrov po kravi iz skoraj popolnoma (94 %) doma pridelane obroka. John Pitts se je dolgo ukvarjal z okoljskimi vprašanji in se nato že pred 20 leti preusmeril v prirajo mleka in pridelavo krme na ekološki način. Ekološke kmetijske površine družine Pitts obsegajo neverjetnih 1500 hektarjev na ravni Chichester v Zahodnem Sussexu (jugovzhodna Anglija), vse pa se vrta okoli njihove 250-oglavne črede molznice, ki prirajajo mleko za ekološko mlekarstvo združenje (OMASCO), ki oskrbuje nacionalne verige angleških supermarketov.

John Pitts

»Če kmetije niso dobrikonosne, prenehajo s poslovanjem, zato moramo kmetije tako kot vsa druga uspešna podjetja optimizirati prirajo in skrbno nadzorovati stroške. Velik del stroškov na kmetiji pa je ekološka krma za živino, ki je pogoj za izpolnjevanje standardov ekoloških kmetov in pridelovalcev,« je pojasnil John Pitts za Farmers Weekly in dodal, da ga je to dejstvo motiviralo, da je doma povečal pridelavo krme za molznice.

NA KMETIJI PRIDELAJO 94 % VSE KRME ZA ŽIVINO, IN SICER:

- jano pšenico,
- ozimni oves,
- jesenski ječmen za pripravo silada,
- silazno koruzo in koruzo za zrnje,
- rdečo in belo deteljo,
- gorjušico ali ogrščico,
- westerwoldovo ljuljko.

Ostalih 6 % krme predstavlja beljakovinska komponenta obroka, ki jo دکupijo. Vira ekološke krme z visoko vsebnostjo beljakovin so zelo omejeni, zato za tono uvožene soje iz ekološke pridelave plačajo 550 funtov (638 evrov). »Deset let smo sicer pridelovali fižol, da bi zmanjšali stroške za beljakovinske komponente, vendar smo se precej neuspešno borili z zatiranjem plevela in boleznimi fižola ter zato dosegali slab pridelok, ki je znašal celo pod 0,25 tone fižola na hektar,« priznava Pitts.

»Čeprav smo dolgo vztrajali pri fižolu, je njegova pridelava postala nevarna, zato smo ga izločili iz kolobarja.« Na kmetiji so se kar nekaj časa ukvarjali tudi z iskanjem najboljšega načina za zatiranje plevela med koruzo in bili pri tem uspešnejši kot pri fižolu.

PRIDELAVA EKOLOŠKE KORUZE

Koruzo je osnovna komponenta za zagotavljanje energije pri običajnih konvencionalnih obratih za krave molznice, njena pridelava na ekološki način pa je pravi izziv. Večina ekoloških kmetov se njene pridelave izogiba, saj je ekološko koruzo semne netretirano in zato še posebej vabljiv obrok za poljske vrane, težave pa povzročata tudi plevel, ki koruzo rad preraste.

Pridelok koruze je različen – odvisen od sezone; bila so že leta, ko so ostali povsem brez pridelka, in pridelali so že tudi po 10 ton koruze na hektar. Kot pravi Pitts, vrane resnično predstavljajo veliko težavo, saj lahko hitro poberejo vse neobdelano seme s polja, odganjajo pa jih lahko le s pomočjo

strašil. »Sami smo sicer našli še učinkovitejšo metodo. Najeti smo ekipo ljudi za strašenje ptic, ki neprekinjeno patrulirajo v kombiju od 5. ure zjutraj do 22. ure zvečer in odganja ptice s polj v času od setve pa do tih ali štirih listov na rastlini. Resda jim plačamo po 60 funtov (cca 70 evrov) po hektarju, s tem da patrulirajo na vseh 73 hektarjih s koruzo, vendar je to majhen strošek v primerjavi z njihovo učinkovitostjo.« S pleveli se borijo z visokotehnološkimi inovativnimi medvrstnimi kultivatorji Garford, ki so vodeni s kamero in povezani z računalniško programsko opremo Robocrop v kabini. Ta prepoznava pridelok, ki raste v liniji, in premika zobnike levo ali desno po zemlji ter odstranjuje plevel. Kasneje so prvoten sistem nadgradili še s povezavo z GPS-podatki. »Koruzo posejemo z uporabo GPS-vodenja, pri čemer se podatki o setvi vnesejo v računalnik, kar pomeni, da kultivator lahko odstrani plevel še natančneje in s še manj škode na pridelku,« pojasnjuje Pitts.

NADZOR PLEVELA

Pleveli predstavljajo velik izziv tudi pri drugih posevkih in krmnih rastlinah, ki jih pridelujejo na kmetiji, ki pa se jih tako kot pri koruzi lotevajo z inovativno tehniko za rezanje plevelov (t. i. *weed surferji*), s čimer preprečijo, da bi pleveli zasenčili rastoče kulture.

Zatiranje plevelov

Mešanico rdeče detelje in ljuljke kosijo tri- do štirikrat na leto, sta pa tako rdeča kot bela detelja dobro odporni na sušo, njihove sposobnosti vezave dušika pa predstavljajo bistveni vir rodovitnosti zemlje v kolobarju. »Izgube dušika zmanjšujejo z uporabo pokrovnih rastlin (gorjušica, westerwoldova ljuljka), ki jih uporabljajo za zeleno gnojenje. «Šle rastline ohranjajo dušik v tleh in preprečujejo njegovo izpiranje. Westerwoldova ljuljka je primerna za prvi odkos za silažo v aprilu, pred setvijo koruze v maju. Gorjušica pa je izredno učinkovita in hitro rastoča pokrovnna rastlina, ki jo v zemljo preotremo pred setvijo jarih žit v februarju in marcu. Kolobar nam pomaga obvladovati boleznimi in škodljivci na pridelkih, čeprav se z njimi ves čas po majnem borimo. Dušik v tleh spodbuja rast rastlin, vendar obremenjuje njihove celicne stene, zaradi česar so šibkejši in ranjivejši za

bolezni,« še pojasnjuje. Vse to skupaj z uporabo sort, izbranih zaradi njihove odpornosti proti boleznim, je del pristopa, ki ga je treba sprejeti za delovanje ekoloških sistemov,« dodaja.

REJA MOLZNIC

Švedsko rdeče govedo, križano s frizijkami, so izbrali zaradi dobre mlečnosti in odpornosti proti boleznim. Predvsem švedsko rdeče govedo se ponasa z naravno odpornostjo proti mastitisu, saj priraja nizko število somatskih celic. »Pri kravah v laktaciji smo lani dosegli pomemben mejnik, saj v čredah ni nismo potrebovali ali uporabili niti enega antibiotika. To je posledica intenzivnega triletnega prizadevanja za zmanjšanje njihove uporabe, kar smo dosegli z odpravo vseh možnih virov stresa za krave ter nadgradnjo sistema reje. Uredili smo učinkovitejšo prežičevanje in preprečili pljučnice pri teleh

KMETIJA V ŠTEVILKAH

- 7958 litrov je povprečna mlečnost na leto po kravi;
- 4.800 litrov mleka priradijo samo s pašo (lani 4.400 litrov zaradi suše);
- porabi jo 0,24 kg koncentrata za liter mleka;
- stroški koncentrata znašajo 398 funtov (462 evrov) za tono;
- 3,32 % beljakovin v mleku;
- 4,10 % maščob v mleku.

ter s slamnate stelje na ležalnih boksih prešli na pesek. Pesek je namreč inerten material, zato ne povzroča boleznim in zmanjšuje pojavnost mastitisov v primerjavi s slamo,« pravi Pitts. Pesek je za krave zelo udoben, zato veliko lažji in več časa namenjšajo počitku. Vse to pa pomeni, da so krave manj obremenjene, njihov imunski sistem je močnejši, manj zbolevalo in so zato bolj produktivne.

KRAVJI ZNAKI

Jan Hulsen

Redna cena
12 EUR,
akcijska
cena 9 EUR,
brezplačna
poština

► **Naročanje:** 01 / 473 53 79,
karmen@czd-kmeckiglas.si založba.kmeckiglas.com

*Pravila natečaja so objavljena na spletni strani www.saatbau.com/si in Facebook strani SAATBAU SLOVENIJA.

Sodelujete lahko s sortirami iz sortimenta SAATBAU:

- kourza za zrnje
- koruza za silažo
- soja

Prijavnico na natečaj najdete v katalogu najboljši 2019.

SAATBAU d.o.o.
Dobra setev, dobra žetev.

Hajdovoš 46a, 2288 Hajdina

Tel: 05 / 995 61 90

Fax: 02 / 754 00 46

www.saatbau.com

PRIDELOVALEC
REKORDER!
Iščemo najboljšega pridelovalca v Sloveniji!

Anno®
DKC 91H1-200

Torrano
FAO 570

Alcona

Aurelio®
Sore DIC 6943